

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 092B/23

KLAGER: Arendal på skeiva
PUBLIKASJON: Norge IDAG
PUBLISERINGSDATO: 05.05.2023
STOFFOMRÅDE: Tro og livssyn
SJANGER: Nyhet/aktualitet
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk og opplysningskontroll, saklighet og omtanke, dekning i stoff, samtidig imøtegåelse og tilsvare rett.
REGISTRERT: 17.05.2023
BEHANDLET I PFU: 27.09.2023
BEHANDLINGSTID: 130 dager
KLAGEGRUPPE: Organisasjon
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.: 3.2, 4.1, 4.4, 4.14, 4.15
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Parallellklage foreligger i sak 090A/23, Berit B. Jørgensen mot Norge IDAG.

SAMMENDRAG:

Norge IDAG publiserte i **mai 2023** artikkelen «**Sagaen om Arendal på Skeiva og kjønnskifte-klassen**». Her skriver avisa at over halvparten av elevene i en klasse i Arendal ønsker å skifte kjønn, at «Arendal på skeiva» går til verbalt angrep på Frelsesarmeen og ordfører, samt at en sexolog i kommunen vil at alle barn og unge skal snakke om kjønn og sex.

KLAGEN:

Klager er Arendal på skeiva, som anfører at artikkelen kommer med grove og falske anklager mot organisasjonen om at den angriper «den kristne trua» og kristne. Ifølge organisasjonen svikter avisa på kildekritikk, opplysningskontroll og kildebredde, jf. Vær Varsom-plakatens (VVP) 3.2.

Eksempler på dette er:

- «ANGREP: 11. januar 2023: «Arendal på skeiva» kopierer oppslaget i Agderposten og angrip den kristne trua.».

- «ANGRIP KRISTNE: 23. januar 2023. «Arendal på skeiva» går til nytt verbal angrep på Frelsesarmeen».
- «Både Arbeiderpartiets ordfører og Høgres ordførerkandidat vert utsett for eit verbalt angrep i lokalavisa Agderposten.»

Klager skriver at bakgrunnen for artikkelen skal være et tilsendt leserinnlegg, som journalisten «har undersøkt nærmere». Avisa opplyser ikke hvem som har skrevet det, men i ettertid er det skrevet at leserinnlegget er sendt inn av en eller flere ungdommer. I en artikkel i avisa Dagen 16. mai står det at «han bekrefter overfor Dagen at hans kilder er elever ved den aktuelle skolen». I en annen artikkel i Norge IDAG uttaler sideordnet sjefredaktør til Dagen at hun har tillit til den som skrev innlegget. Senere samme dag publiserer Norge IDAG innlegget «Hva er det vi utsetter våre barn for?», skrevet av Trond Nevisdal. Dette er en voksen person og slett ingen ungdom.

Klager anfører at Nevisdals innlegg, som også er publisert på document.no, baserer seg på informasjon fra ungdom i en parallell-klasse til den klassen som det påstås har et enormt høyt ønske om kjønnskorrigerings. At opplysningen bygger på én kilde, en voksen som byr på «informasjon» han har hørt via ungdommer, er svikt på grunnleggende opplysningskontroll og brudd på VVP 3.2, ifølge klager.

Klager anfører brudd på VVP 4.1 om saklighet og omtanke, og skriver at dekningen karakteriserer Arendal på skeiva på en uredelig måte med mål om karakterdrap. Organisasjonen skriver: «På venstre side av artikkelen kommer det ikke frem at det øverste bildet er skjermbilde fra vårt leserinnlegg i Agderposten, men det beskrives som 'ett oppslag'. I skjermbildet under fremstår det som vi har delt 'oppslaget' med en ny kritikk når det faktisk er en deling og gjengivelse av vårt leserinnlegg. I tillegg står det at vi angriper "den kristne trua" når faktum er at vi adresserer et paradoks utført av lokale politikere. På høyre side har avisen publisert en liten del av argumentasjonen i vårt leserinnlegg, som kuttes når bredden i argumentasjonen starter. En kan lese at nederste linje begynner med "til tross for at de påstår".

Ifølge klager gjengir ikke Norge IDAG korrekt fra deres leserinnlegg eller fra et leserinnlegg i Agderposten, hvor det tvert imot oppfordres til samarbeid med kristne organisasjoner. Klager kritiserer også avisa for å bruke skjermbilder ute av sin sammenheng i sin artikkel.

Klager anfører at det ikke er dekning for tittelen «Sagaen om Arendal på Skeiva og kjønnskifte-klassen», fordi innholdet i stor grad baserer seg på en av Arendal kommunes ansatte og ikke organisasjonen. Denne har ingen forbindelse med Arendal på skeiva, og tittelen blir misvisende og et brudd på VVP 4.4.

Organisasjonen anfører at journalisten ikke har tatt kontakt for samtidig imøtegåelse. At de ikke har blitt presentert med påstandene om at de angriper kristne, representerer et brudd på rett til samtidig imøtegåelse, jf. VVP 4.14. Arendal på skeiva har heller ikke fått tilsvare rett etter VVP 4.15, anfører organisasjonen.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Norge IDAG svarer at de har fulgt opp med å «gi anklager rikelig plass i vår avis til å uttale seg fritt slik de ønsker». Redaksjonen anfører at den mener at dersom deres skal kritiseres, så bør også de andre avisene som har omtalt saken rammes på samme måte, og skriver: «Vi har bare referert det som stod i andre aviser».

Redaksjonen opplyser at de etter at klagen til PFU kom, inviterte organisasjonen til å kommentere saken som del av en invitasjon til minnelig ordning.

Klager anfører at eposten fra sjefredaktør var diffus, og at hun ikke svarte på oppfølgende spørsmål fra Arendal på skeiva. Organisasjonen peker også på at Berit B. Jørgensen var kopiert inn i eposten, en person som ikke er en del av klagen eller organisasjonen.

Klager skriver at Norge I DAG verken har gått nøye igjennom saken eller bakgrunnsstoffet til den påklagede artikkelen, men derimot har brukt organisasjonens leserinnlegg til å polemisere sin egen ideologi ved å rekontekstualisere, ikke gjengi innholdet: «Norge IDAG har med dette inntatt en ideologisk motivert posisjon som de forsøker å unndra seg fra Vær Varsom-plakatens prinsipper.»

Klager anfører at publiseringen er stigmatiserende og rammende. Påstandene om at de angriper den kristne tro har ikke rot i virkeligheten. Tvert om arbeider de for å bygge bro mellom LHBT+ og trossamfunn. Klager viser til at de bla. har et godt samarbeid med den lokale Trefoldighetskirka.

Norge IDAG svarer at de ikke har gjort annet enn å referere en sak som folk brydde seg om i Arendal, og at det er hentet fra åpne kilder. Redaksjonen anfører at de hadde snakket med en kilde som hadde snakket med unge og gjengitt synspunktene deres. Norge IDAG anfører at dette er en reell person som har benyttet seg av sin ytringsfrihet.

Avisa skriver: «Vi har i etterkant tilbudt de som har klaget til PFU svar-rett i vår avis, og har også intervjuet dem. Det har skapt flere vinkler i saken.»

Redaksjonen mener de ikke har forulempet noen, «selv om det tydeligvis er en uenighet om hva som er fakta». Avisa anfører at de har et ansvar for å belyse et brennbart tema, kjønnskonvertering, som bør belyses fra mange synsvinkler.

Norge IDAG anfører at de ikke realitetsbehandlet påstandene i leserbrevet, bare gjengitt hva parter har skrevet, og skriver: «Normalt skulle ikke slike saker kreve samtidig imøtegåelse.»

Reaksjonen anfører at de ikke kan forstå hva anklagerne mener skulle være kritikkverdig med «vår lille sak», og at en eventuell fellelse i PFU vil skape en interessant presedens.